

INTRODUKTION

Kære læsere. Så kan vi igen præsentere et vægtigt og vidtfavnende nummer af DTTK. Vi indleder med en artikel af Peter Søes: »(Hvordan) kan teologi være sand? Wolfhart Pannenberg's sandhedsforståelse.« Artiklen viser, at teologiske udsagns sandhed ifølge Pannenberg's forudsætter, at Guds åbenbaring kan knytte til ved de naturgivne betingelser for menneskets religiøsitet og gudstro. Videre påvises, at Pannenberg forstår sandhed som en altomfattende sammenhæng, som virkeliggøres historisk. Afsluttende diskuteres Pannenberg's sandheds- og åbenbaringsforståelse og dens bundethed til Pannenberg's forståelse af kristologien.

Vi fortsætter med en artikel af Anne Mie Skak Johanson om »Trosopdagelse i en sekulær kultur.« På baggrund af en analyse af 40 danske trosfortællinger giver artiklen et bud på, hvordan det kristne budskab bedst modtages i en post-sekulær kultur. Vejen til tro ser ud til at følge aksiomet: Guddommelig Berøring – Grundlæggende Undervisning – Gennemgribende Transformation. Og konsekvensen af dette er, at kirken med henblik på nutidig mission bør facilitere tilgængelig spiritualitet, forståelig indføring i kristendommen, og åbent og trygt trosfællesskab.

Afdelingen med forskningsartikler afsluttes i det kirkehistoriske fagområde med en artikel af Jens Rasmussen om »Kierkegaards kritik af kirken – 'den bestaaende Christenhed'«. Kierkegaard anklager i skriftet *Indøvelse i Christendom* (1850) kirken repræsenteret af biskop J.P. Mynster for kun at ville triumfere, ikke lide for sagen. Og lægfolkets beskyldes for udelukkende at deltage i kirkens handlinger på grund af skik og brug. Det er i forlængelse af dette Jens Rasmussens tese, at der er kontinuitet mellem Kierkegaards forfatterskab – ikke mindst repræsenteret af skriftet *Indøvelse i Christendom* – og Kierkegaards Kirkekamp i 1854-55.

Afdelingen for perspektivartikler indledes med en præsentation af et aktuelt teologisk forfatterskab. Henrik Højlund beskriver i »Peter Halldorfs forfatterskab« hovedanliggender og bemærkelsesværdige pointer i de af Halldorfs bøger, der er oversat til dansk. Højlund har

tydeligvis stor sans for med Halldorf som vejleder at hente inspiration fra den oldkirkelige teologi til en tro i form af en søgen efter dybde og hellighed. Men Halldorf er imidlertid ifølge Højlund også præget af en trang til altid at ville placere sig på den kirkelige midterbane.

Med udgangspunkt i Melanchtons tale om tro som 1. Notitia, historisk viden; 2. Assensus, indre overbevisning; og 3. Fiducia, hjertets tillid fremhæver Andreas Kammersgaard Ipsen i artiklen: »Hvordan formidle et luthersk trosbegreb med hovedvægten på *fiducia*«, at skønt reformatorerne ikke underkender betydningen af troen som notitia eller assensus, så understreger de, at det kun er den frelsende tillid til Kristus, fiducia, som kan trøste den anfægtede samvittighed og skabe plads for Helligåndens virke i hjertet. Et luthersk trosbegreb må derfor ifølge Ipsen altid lægge hovedvægten på troen som fiducia. Troen er imidlertid ikke blot følt tillid, men først og fremmest udvist tillid, som konkretiseres ved at deltage i menighedens fællesskab og gribe om nådemidlerne.

Afslutningsvis finder vi Martin Boje Christensen: »Abraham Kuyper, ny-calvinismen og kirkelivet i Holland«. Abraham Kuyper (1837-1920) er en markant skikkelse i Hollands historie både teologisk og politisk. Han stod bag oprettelsen af Amsterdams »Frie Universitet« i 1880 og var landets premierminister fra 1901-1905. Hans tænkning har stadig stor betydning ikke blot i Holland men også i Skotland og i USA. Artiklen beskriver besættelsen af Nieuwe Kerk i Amsterdam i 1886 som led i Kuypers kamp for en tilbagevenden til den oprindelige og ægte calvinisme. Kirkebesættelsen resulterede i en ny kirkedannelse: »De reformerte kirker i Nederland« (1887), og selv om flere af Kuypers nærmeste samarbejdspartnere senere forlod ham, lagde det ikke nogen dæmper på hans energi og engagement i kirke, teologi og politik.

Afslutningsvis finder vi sædvanen tro en række boganmeldelser

God læselyst!

Kurt Christensen, ansv. redaktør